

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	16 juli 2020	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2020-0668	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	82114F71	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	15 april 2010	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- voorschriften en beperkingen - voorgestelde werkwijze	ONDERWERP	Wnb ontheffing ruimtelijke ingrepen Eikenstein Zeist

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 15 april 2020 van Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers B.V., namens Monument Eikenstein BV, om ontheffing in het kader van artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten u ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, het opzettelijk verstoren en het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis voor de periode tussen de datum van deze ontheffing en 31 december 2023.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op het monument en bijbehorende perceel Eikenstein aan de Utrechtseweg 37 te Zeist. Het plangebied betreft de voormalige jeugdgevangenis Eikenstein te Zeist en het omliggende terrein van vier hectare, gelegen tussen de Utrechtseweg en de Laan van Eikenstein. Rondom het terrein staan meerdere hekken. De gevangenis bestaat uit twee gedeelten, een historisch gebouw uit 1910 en een recenter gedeelte (jaren '90 en 2001) waarin de celblokken zich bevinden. Ook bevinden zich twee voormalige dienstwoningen binnen het plangebied. De voorgenomen werkzaamheden betreffen de sloop en renovatie van de bebouwing in het plangebied.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5 van de wet voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) voor de periode van 1 juni 2020 tot en met 31 december 2023.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht.

Op 13 juli 2020 heeft u deze aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De gewone dwergvleermuis is beschermd ingevolge artikel 3.5 van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingreep

Motivering

Gewone dwergvleermuis

Tijdens de vleermuisonderzoeken is vastgesteld dat er zes zomerverblijfplaatsen, één gecombineerd zomer- en paarverblijf en één paarverblijf van de gewone dwergvleermuis in het plangebied aanwezig zijn. Er zijn in totaal acht verblijfplaatsen in het plangebied aanwezig (zie bijlage 2 voor de locatie van de aangetroffen voorzieningen).

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een kraamkolonie of winterverblijf hebben in het plangebied. Hiermee is het gebruik als essentieel winterverblijf (massawinterverblijfplaats) tevens uitgesloten. Het gebruik van het gebouw in de winter door één of enkele dieren is, gezien de functies zomer- en paarverblijfplaats, niet uit te sluiten. Door het uitvoeren van de werkzaamheden worden exemplaren van de gewone dwergvleermuis verstoord en vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigd en vernield. Door de zeer verborgen leefwijze van de gewone dwergvleermuis is het doden van exemplaren niet geheel uit te sluiten. Ontheffing van de wet is daarom nodig.

Tijdelijke vervangende verblijfplaatsen

De twee paarverblijven zijn gecompenseerd door het plaatsen van acht vleermuiskasten (Vivarapro, type: VK MP 01) aan de gevels van de historische dienstwoningen in het plangebied. De tijdelijke vleermuizenkasten zijn medio februari 2020 geplaatst. Deze bebouwing wordt tijdens de werkzaamheden niet aangetast en blijft buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden. De kasten zijn opgehangen binnen de huidige paarterritoria waardoor het aannemelijk is dat de paarfunctie gecompenseerd is. De zomerverblijven zijn gecompenseerd door zeven paalkasten (Faunus, type: Luna) rondom het plangebied te plaatsen. Deze paalkasten zijn begin april 2020 geplaatst. Deze paalkasten staan in de groenstroken rondom het plangebied en zijn daarom vrij van lichtverstorend en hebben een vrije aanvliegroute (zie bijlage 2).

Voorkomen van doden van exemplaren van de gewone dwergvleermuis

Voordat de werkzaamheden op de planlocatie zullen aanvangen, wordt de aangetroffen zomerverblijven en paarverblijven ongeschikt gemaakt. Het ongeschikt maken van de verblijven zal plaatsvinden in het najaar, voorafgaand aan de overwinteringsperiode. Omdat de oorspronkelijke vleermuisverblijven aangetroffen zijn onder een aantal sierdakpannen worden deze ongeschikt gemaakt door de pannen op te tillen. Op deze manier ontstaat er tocht, waardoor de verblijfplaatsen ongeschikt worden. Een deskundige is aanwezig bij het uitvoeren van het ongeschikt maken en zal de ongeschikt gemaakte verblijven naderhand controleren op de aanwezigheid van vleermuizen.

Permanente vervangende verblijfplaatsen

De nieuwbouw zal permanent geschikt worden gemaakt voor het gebruik door vleermuizen door middel van minimaal 32 permanente verblijven. Voor individuen in de paartijd en in de zomerperiode wordt dit bewerkstelligd door de toekomstige bebouwing toegankelijk te maken voor vleermuizen, middels het aanbrengen van open stootvoegen (± 2 centimeter breed) in de gevel van de nieuwbouw. Er wordt een ruimte in de spouw opengelaten, achter en boven de open stootvoegen (minimaal 1,5 bij 2 meter). Deze ruimtes worden met dun materiaal geïsoleerd, zodat er een spouwruiimte van ongeveer 3 à 4 centimeter ontstaat tussen de buitenmuur en de isolatie. Hier kunnen vleermuizen verblijven.

Per spouwmuurdeel wordt slechts één rij open stootvoegen aangebracht. Zo wordt voorkomen dat er tocht kan ontstaan in de spouwruiimte. Omdat vleermuizen vanwege de warmte graag bovenin een spouwruiimte verblijven, worden de open stootvoegen in het metselwerk van de plint aangebracht, minimaal een halve meter onder de rand, om warmteverlies en tocht te voorkomen. De spouwruiimtes worden geïsoleerd met glaswol en aluminiumfolie, wat wordt afgewerkt met ISOVER Mupan Ultra XS (of gelijkwaardig), waardoor geen irritatie voor de vleermuizen ontstaat. Het isolatiemateriaal achter de verblijfplaatsen zal ook worden opgeruimd, zodat de vleermuizen voldoende houvast hebben.

De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. In bijlage 1 zijn extra voorschriften opgenomen om de negatieve effecten van de werkzaamheden te mitigeren.

Staat van instandhouding

De gewone dwergvleermuis komt in Nederland algemeen voor en is een wijdverbreide soort die in heel Nederland wordt waargenomen. De landelijke en regionale staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis wordt beoordeeld als niet bedreigd en er zijn op dit moment geen aanwijzingen voor aantalsveranderingen. Met het nader onderzoek is geconstateerd dat zich slechts een klein aantal vleermuizen huisvest in het plangebied en dat het dus om een relatief kleine populatie gaat. Daarnaast is de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis in de gemeente Zeist gunstig. Bovendien worden de verwijderde vleermuisverblijven tijdelijk en permanent in viervoud gecompenseerd, wat zal bijdragen aan de gunstige staat van instandhouding van de soort op deze locatie. Hierdoor wordt verwacht dat de voorgenomen werkzaamheden geen tot weinig invloed hebben

op de huidige vleermuispopulatie. Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis niet in gevaar door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Belang van de aanvraag

U heeft ontheffing aangevraagd op grond van het belang van het project voor de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;

Door middel van het realiseren van woningen in de voormalige jeugdgevangenis wordt een bijdrage geleverd aan de woningbehoefte onder alle lagen van de bevolking. Bovendien worden in de nieuwe plannen ook woonzorg appartementen gerealiseerd, waardoor ook voor de zorgbehoevende bevolking hier woningen zijn gerealiseerd. Het is van belang dat deze woningen worden gerealiseerd, omdat er grote vraag is naar koopwoningen en de huidige wachttijd voor sociale huurwoningen zijn erg lang. Hierdoor is het dus van belang om de voorgenomen werkzaamheden uit te voeren.

Daarnaast is op diverse plaatsen in de bebouwing asbest aangetroffen. Hierdoor is het in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid om de bebouwing te saneren en is het dus van belang de voorgenomen werkzaamheden uit te voeren.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang van het project zwaarder mag wegen dan het beschermingsbelang zoals opgenomen in de wet.

Alternatievenafweging

Het herbestemmen van de projectlocatie is niet op een andere locatie uit te voeren. Het project is daarmee locatiegebonden. Ook voor de voorgenomen werkzaamheden zijn geen alternatieven. Hoewel het voorhuis, waar de vleermuizen zich oorspronkelijk bevonden, niet wordt gesloopt, moet er wel ingrijpende renovatie plaatsvinden om het geschikt te maken voor de sociale huurwoningen. Hierbij dient de isolatiewaarde van het object verbeterd te worden, teneinde comfortabele woningen te hebben en energieverbruik te reduceren. Hierdoor is het dus niet mogelijk om de werkzaamheden niet of op een andere manier plaats te laten vinden.

Ook zijn alternatieven voor de tijdelijke vleermuisverblijven overwogen, maar aangezien in de omgeving geen mogelijkheden waren die binnen 200 meter van de oorspronkelijke verblijven zijn en waar toestemming voor is gegeven. Daarom is uiteindelijk gekozen voor het ophangen van de acht tijdelijke vleermuis kasten aan eigen bebouwing en het plaatsen van zeven paalkasten in de nabije omgeving. Deze opties bieden verblijven buiten de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden en hebben allemaal een vrije aanliegroute en zijn vrij van de verstoring door kunstlicht. Hierdoor zijn de gekozen opties de meest optimale mogelijke optie.

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven mogelijk die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl

IX. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

X. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan de Regionale uitvoeringsdienst Utrecht (hierna: RUD Utrecht).

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

b.A.

Mevr. mr. S.L. Munsel
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers B.V op 15 april 2020, namens Monument Eikenstein BV, en de aanvulling hierop van 13 juli 2020, gelet op artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:

Naam: Monument Eikenstein BV

Adres: Sherwood Rangers 1

Postcode en woonplaats: 7551 KW Hengelo

Ontheffing 82114F71 voor het tijdvak van: de datum van deze beschikking tot en met 31 december 2023

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, het opzettelijk verstoren en het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*). Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft de Utrechtseweg 37 te Zeist (zie figuur 4 in bijlage 2).

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of via servicebureau@provincie-utrecht.nl indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient (aanvullend) de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied, inclusief kaart;
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Wie is de begeleidende ecooloog (inclusief contactgegevens);
 - e. Welke activiteiten zijn/worden door de ecooloog begeleid;
 - f. Hoe er wordt/is omgegaan met onverwachte (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder dient, twee weken voorafgaand aan de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen die invloed hebben op de beschermde soorten, het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in voorschrift 6 bijgevoegd te zijn.

Tijdens de werkzaamheden

7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
8. Tijdens de werkzaamheden dient een logboek te worden bijgehouden. In het logboek dienen gemaakte ecologische keuzes vastgelegd te worden zoals goedkeuring / vrijgeven door een ecooloog, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol en gekozen mitigerende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften 9 tot en met 13, geregistreerd.
9. De maatregelen, genoemd in hoofdstuk 5 van het Activiteitenplan Eikenstein, Utrechtseweg 37 te Zeist van 14 april 2020 (zie bijlage 2) dienen te worden opgevolgd.

10. Indien bij het verwijderen van de sierkantpannen blijkt dat er diepe wegkruipmogelijkheden zijn voor vleermuizen, en het creëren van tocht niet afdoende is, dienen de openingen te worden dichtgemaakt met om de drie meter een exclusionflap.
11. Naast de openingen waar vleermuizen in- of uitvliegend zijn waargenomen dienen alle potentiële invliegopeningen ontoegankelijk te worden gemaakt voor vleermuizen.
12. Na het ongeschikt maken van het gebouw dienen ten minste drie dagen (met geschikte weersomstandigheden) te verstrijken om vleermuizen de gelegenheid te geven het gebouw te verlaten. Na afloop van deze periode dient door een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis het gebouw te worden gecontroleerd op in- of uitvliegende exemplaren.
13. De tijdelijke voorzieningen mogen pas worden verwijderd nadat de permanente voorzieningen ten minste een half jaar lang beschikbaar zijn geweest voor vleermuizen. De tijdelijke voorzieningen mogen enkel verwijderd worden als er geen vleermuizen in verblijven. Als er vleermuizen in verblijven dienen de openingen te worden afgedicht met exclusionflaps bij goede weersomstandigheden.
14. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval bij de start van de werkzaamheden aanwezig te zijn op de planlocatie.
15. Deze ontheffing kan, conform artikel 5.4 van de wet, worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

Na afloop van de werkzaamheden

16. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven bij voorschrift 8 dient bijgevoegd te worden.

Contactgegevens

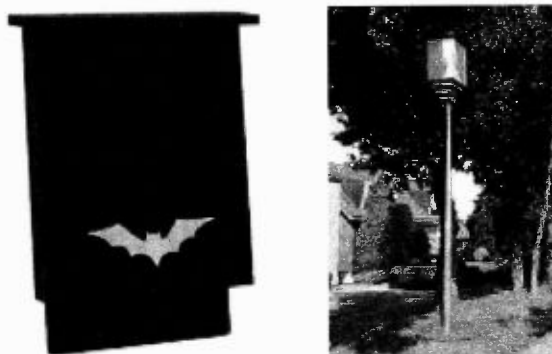
Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht, bereikbaar op telefoonnummer 030 – 258 33 11 of e-mailadres servicebureau@provincie-utrecht.nl.

Bijlage 2: Voorgestelde werkwijze

5 MAATREGELEN

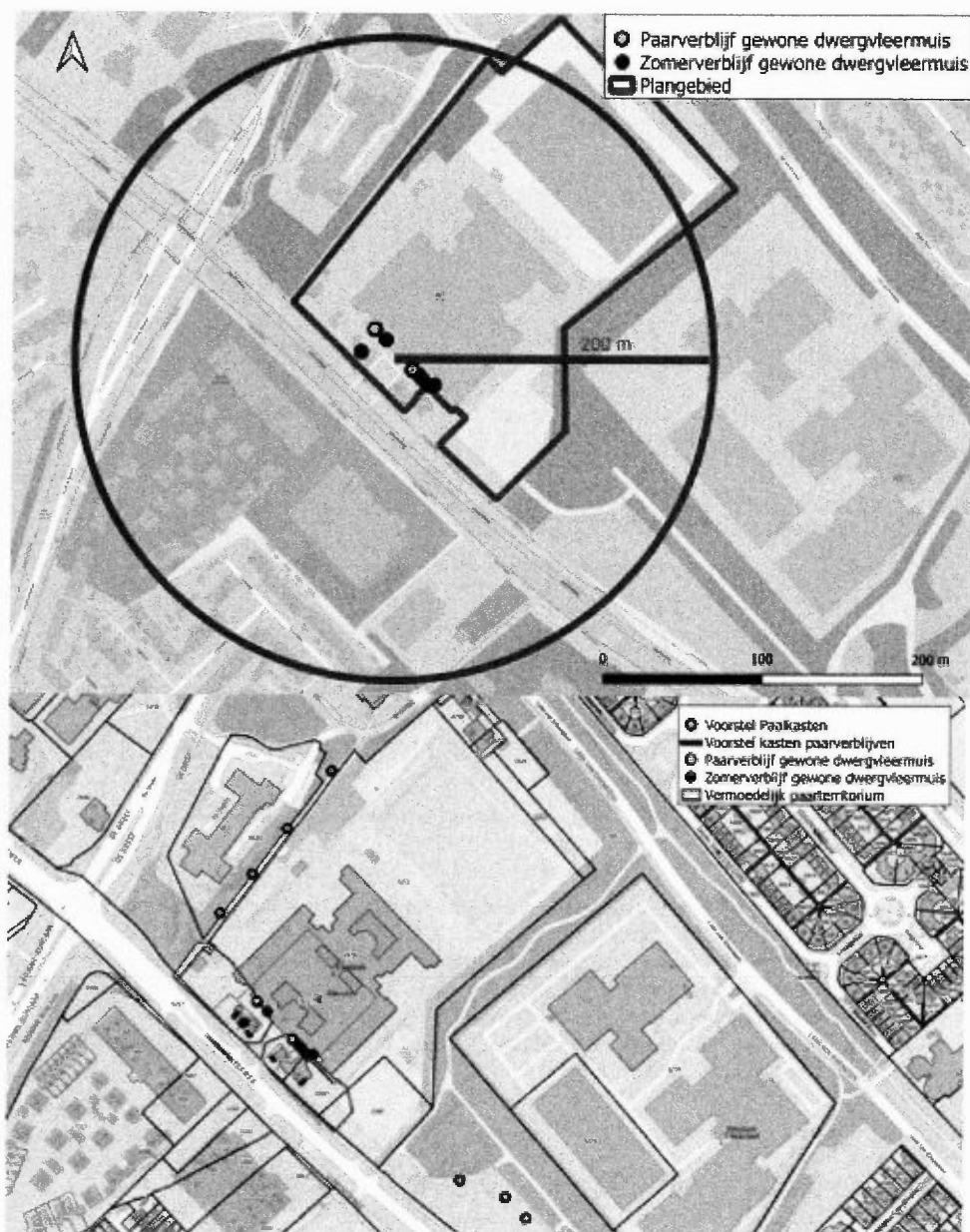
5.1 Aanbieden extra tijdelijke verblijfmogelijkheden

Omdat er zeven zomer- en twee paarverblijfplaatsen verstoord worden door de geplande renovatiewerkzaamheden, zijn deze in viervoud tijdelijk gecompenseerd. De paarverblijven zijn gecompenseerd door het plaatsen van acht vleermuiskasten (Vivarapro, type: VK MP 01, figuur 3) aan de gevels van de historische dienstwoningen op het plangebied. De tijdelijke vleermuiskasten zijn medio februari geplaatst. Deze bebouwing zal tijdens de werkzaamheden niet worden aangetast en zal buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden blijven. De zomerverblijven zijn gecompenseerd door zeven paalkasten (Faunus, type: Luna, figuur 3) rondom het plangebied te plaatsen. Deze paalkasten zijn begin april geplaatst. Deze paalkasten staan in de groenstroken rondom het plangebied en zijn daarom vrij van lichtverstorend en hebben een vrije aanvliegroute.

Figuur 3: Links het type vleermuiskast gebruikt ter compensatie van de paarverblijven (Vivarapro, type: VK MP 01), rechts het type paalkast gebruikt ter compensatie van de zomerverblijven (Faunus, type: Luna).

De compenserende maatregelen zijn binnen een straal van maximaal 200 meter van de huidige verblijfplaatsen gerealiseerd (figuur 4).

Figuur 4: Boven: de paar- en zomerverblijven van de gewone dwergvleermuis (gele en blauwe stippen) binnen het plangebied dienen binnen een straal van 200 meter (aangegeven in blauw) gecompenseerd te worden; onder: de plaatsen van de tijdelijke kasten (zwarte strepen) voor de paarverblijven ten opzichte van het vermoedelijke paarterritorium (blauwe rond) en de plaatsen van de paalkasten (oranje cirkels).

De paalkasten voor een zomerverblijfplaats zijn, gedurende een gewenningsperiode van ten minste drie maanden, binnen de actieve periode van de gewone dwergvleermuis (van april tot en met oktober) gelijktijdig met de huidige verblijfplaatsen aanwezig. De kasten voor de paarverblijfplaatsen zijn ten minste zes maanden voor het paarseizoen van de gewone dwergvleermuis (van half augustus tot en met half oktober) gelijktijdig met de huidige verblijfplaatsen aanwezig. Dit betekent dat deze voor het paarseizoen van 2020 voor 15 februari 2020 moeten worden gerealiseerd.

Om aan deze voorwaarden te voldoen zijn op 14 februari 2020 acht kleine, platte vleermuiskasten van Vivarapro, model VK MP 01 opgehangen aan de dienstwoningen en de oostgevel van het woonhuis aan de Utrechtseweg 39 als tijdelijke compensatie voor de paarverblijven (figuur 5).

Figuur 5: foto's van de adit opgehangen tijdelijke vleermuiskasten als compensatie voor de aangetroffen paarverblijven.

De buitenzijde van de dienstwoningen zal ongemoeid blijven gedurende de werkzaamheden. Omdat de kasten voor 15 februari zijn geplaatst wordt voldaan aan de eerder genoemde gewenningsperiode. De kasten zijn geplaatst in clusters van twee, met verschillende oriëntaties, waardoor verschillende microklimaten zijn gecreëerd. Alle kasten zijn opgehangen op minimaal drie meter hoogte en op een locatie die beschikt over een vrije aanvliegroute en vrij is van kunstlicht. Dit is allemaal volgens de richtlijnen van Bijl 2³. Deze locaties zijn afgestemd op de bestaande paarterritoria (figuur 6).

³ <https://www.bijl2.nl/assets/Bijl2-2017-004-Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-1.0.pdf>

Figuur 6: Locatie van de geplaatste vleermuiskasten (zwarte strepen) ten opzichte van de planlocatie (rood) en de huidige paarverblijfplaatsen (geel) met huidige paarterritoria (blauw).

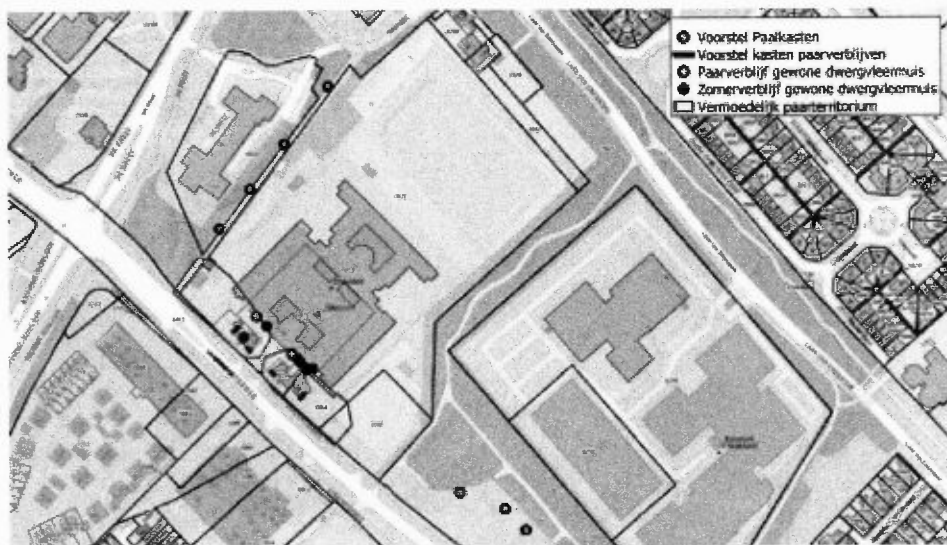
Omdat de provincie Utrecht haar zorg uitte over mogelijke lichtuitstraling vanuit de ramen nabij de geplaatste kasten, is besloten deze te verplaatsen. De kasten zijn begin april 2020, net voor de start van de actieve periode van de gewone dwergvleermuis, verplaatst op dezelfde gevel, zodat deze verder van de ramen komen te hangen (figuur 7).

Figuur 7: Verplaatste kasten, omdat deze mogelijk te dicht op raam hingen.

Daarnaast hebben de bewoners aangegeven dat de ruimte met de ramen waar de vleermuiskasten nabij zijn opgehangen niet tot nauwelijks gebruikt wordt en dat als deze ruimte wel gebruikt zal worden de gordijnen te sluiten als het licht aan staat (bijlage 7). Op deze manier wordt op verschillende manieren zorg gedragen voor het voorkomen van lichtverstoring voor de gewone dwergvleermuis.

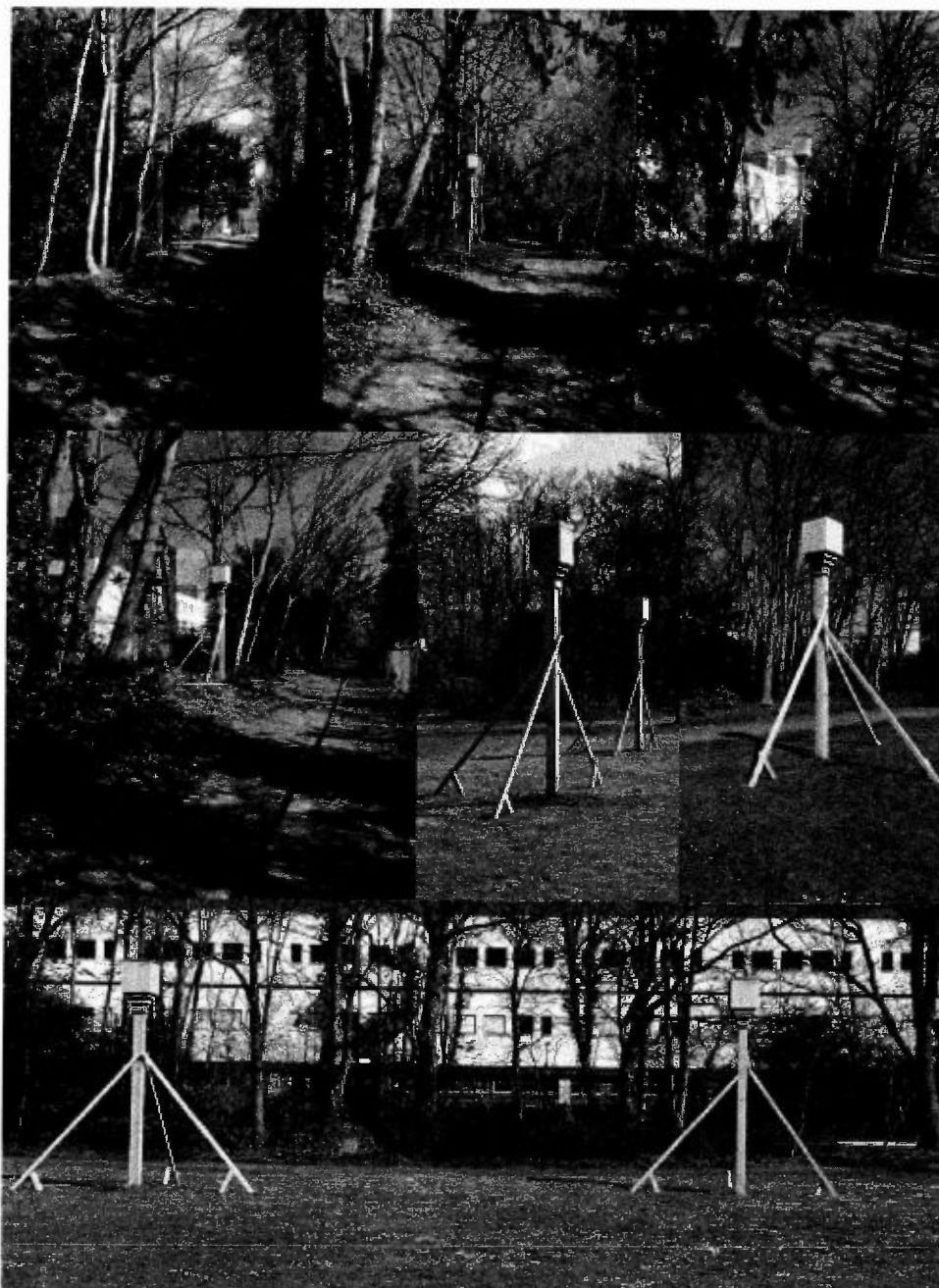
Voor tijdelijke mitigatie van de zeven zomerverblijfplaatsen zijn op 7 april 2020 zeven paalkasten van het model Luna van Faunus (figuur 3) geplaatst worden langs de bosschages naast het plangebied en op het veld aan de andere kant van het plangebied (figuur 8).

Figuur 8: Locatie van paalkasten (oranje cirkels) ten opzichte van de eerder gevonden verblijven op de planlocatie (blauwe cirkels).

De paalkasten bevinden zich op een paal op meer dan drie meter hoogte en op een locatie die beschikt over een vrije aanvliegroute en vrij is van kunstlicht⁴ (figuur 9).

⁴ <https://www.bij12.nl/assets/8IJ12-2017-004-Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-1.0.pdf>

Figuur 9: Foto's van geplaatste paalkasten.

Gedurende een gewenningsperiode van ten minste drie maanden (omdat hier sprake is van minder dan tien dieren⁵) binnen de actieve periode van de gewone dwergvleermuis (van april tot en met oktober), zullen de kasten voor de zomerverblijfplaatsen gelijktijdig met de huidige verblijfplaatsen aanwezig zijn⁵.

⁵ <https://www.bij12.nl/assets/BJ12-2017-004-Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-1.0.pdf>

5.2 Permanente verblijfplaatsen in de nieuwbouw

De nieuwbouw zal permanent geschikt worden gemaakt voor het gebruik door vleermuizen door middel van minimaal 32 permanente verblijven. Voor individuen in de paartijd en als zomerverblijf wordt dit bewerkstelligd door de toekomstige bebouwing toegankelijk te maken voor vleermuizen, middels het aanbrengen van open stootvoegen (± 2 centimeter breed) in de gevel van de nieuwbouw. Er wordt ruimte in deze spouw gelaten achter en boven de open stootvoegen (minimaal 1,5 bij 2 meter). Deze ruimtes worden met dunne isolatie geïsoleerd, zodat een spouwruiimte van ongeveer 3 à 4 centimeter ontstaat tussen de buitenmuur en de isolatie. Hier kunnen vleermuizen verblijven.

Per spouwmurdeel zal slechts één rij open stootvoegen worden aangebracht. Zo wordt voorkomen dat er tocht kan ontstaan in de spouwruiimte. Omdat vleermuizen vanwege de warmte graag bovenin een spouwruiimte verblijven, worden de open stootvoegen in het metselwerk van de plint aangebracht, minimaal een halve meter onder de rand, om warmteverlies en tocht te voorkomen. De spouwen zullen worden geïsoleerd met glaswol en aluminiumfolie, wat zal worden afgewerkt met ISOVER Mupan Ultra XS (of gelijkwaardig), waardoor geen irritatie voor de vleermuizen zal ontstaan. Het isolatiemateriaal achter de verblijfplaatsen zal ook worden opgeruwd, zodat de vleermuizen voldoende houvast hebben. Deze plannen zullen worden opgenomen in de plannen voor de nieuwbouw.

5.3 Ongeschikt maken zomer- en paarverblijfplaats

Voordat de werkzaamheden op de planlocatie zullen aanvangen, wordt de aangetroffen zomerverblijven en paarverblijven volgens de richtlijnen ongeschikt gemaakt. Een deskundige zal aanwezig zijn bij het uitvoeren van het ongeschikt maken en de ongeschikt gemaakte verblijven naderhand te controleren op de aanwezigheid van vleermuizen. Het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen dient plaats te vinden in het actieve seizoen en buiten de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis. Dit betekent dat het ongeschikt maken alleen kan plaatsvinden in de periode van april tot en met november. Aangezien de zomerverblijven allemaal minder dan tien individuen bevatten, is de gewenningsperiode voor de vervangende verblijven hiervan drie maanden². Voor de paarverblijven geldt een gewenningsperiode van zes maanden². De tijdelijke zomerverblijven zijn 7 april 2020 geplaatst, maar aangezien de paar- en zomerverblijven in dezelfde muur zitten, kan deze muur pas vanaf half augustus op z'n vroegst ongeschikt gemaakt worden. De vervangende paarverblijven zijn voor half februari 2020 opgehangen, wat betekent dat de paarverblijven vanaf half augustus ongeschikt gemaakt kunnen worden. Omdat de oorspronkelijke vleermuisverblijven aangetroffen zijn onder een aantal sierdakpannen zullen deze ongeschikt worden gemaakt door de pannen op te tillen en op deze manier tocht te creëren, waardoor de verblijfplaatsen ongeschikt worden. Vervolgens kan, als zeker is dat alle vleermuizen de verblijfplaatsen hebben verlaten, aangevangen worden met de werkzaamheden. Dit kan het beste zo snel mogelijk na het vertrek van de vleermuizen worden gedaan. Er dient rekening mee te worden gehouden dat het met minder gunstige weersomstandigheden (bijvoorbeeld avonden met lage temperaturen, neerslag of veel wind) langer duurt voordat de dieren de verblijfplaats succesvol hebben verlaten. Mochten er tijdens de uiteindelijke werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, dan zullen de werkzaamheden onmiddellijk stopgezet worden en zal direct de vleermuisdeskundige ingeschakeld worden. Gewacht zal worden totdat de vleermuizen uit zichzelf zijn vertrokken. In geen geval zullen ze gevangen en verplaatst worden. Verder zal te allen tijde de algehele zorgplicht ter harte worden genomen.

5.4 Vermijden lichtverstoring

Tijdens de bouwwerkzaamheden worden geen felle bouwlampen op de locatie van de vleermuis kasten/paalkasten worden gericht, zodat de alternatieve verblijfplekken niet aan verstoring onderhevig zijn.

5.5 Zorgplicht

Tijdens de werkzaamheden dient ook rekening te worden gehouden met de zorgplicht. Om de zorgplicht te concretiseren, is een aantal simpele en werkbare methoden omschreven, zodat aan de zorgplicht kan worden voldaan. Dit betreft de volgende methoden:

- de werkzaamheden tussen zonsopkomst en zonsondergang plaats laten vinden;
- gebruik maken van geen of alleen gerichte lichtbronnen (afschermen aan de boven- en achterzijde);
- het gebruik van licht op het terrein na zonsondergang zo veel mogelijk beperken als het gebruik van licht na zonsondergang niet te voorkomen is;
- voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied controleren op (beschermde) dieren en deze de ruimte geven te vluchten;
- voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied en directe omgeving controleren op broedende vogels (indien de werkzaamheden tussen maart en augustus starten);
- tijdens de werkzaamheden alert zijn op de aanwezigheid van (beschermde) dieren op en rond het terrein;
- bij de aanwezigheid van (beschermde) dieren: deze de tijd gunnen om te vluchten.
- waar noodzakelijk de hulp van een deskundige inroepen;
- indien men (andere) beschermde soorten aantreft, altijd het advies van een deskundige inwinnen.

5.6 Opstellen ecologisch werkprotocol

De bovengenoemde maatregelen worden in een ecologisch werkprotocol opgenomen. Dit geldt ook voor de uitwerking van de zorgplicht, de maatregelen voor vogels en voor soorten die onder de vrijstellingsregeling vallen.